

Wydarzenia astronomiczno-astronautyczne luty 2024

1.II – 10:15 Koniunkcja Księżyca i gwiazdy Spica (α Vir) w gwiazdozborze Panny.

2.II około 03:00 z barki Bo Run Jiu Zhou zakotwiczonej na Morzu Żółtym wystartuje rakieta nosna Jielong-3. Wyniesie ona na orbitę satelity Huakai Tianxia, Xingshidai-18, Xingshidai-19 i Xingshidai-30.

3.II.1919 roku zmarł Edward Charles Pickering, amerykański astronom, zajmujący się fotometrią i spektroskopią gwiazd, stworzył metodę wizualnej oceny jasności gwiazd, która do tej pory wykorzystywana jest przez miłośników astronomii podczas obserwacji gwiazd zmiennych, zastosował pryzmat obiektywowy do fotografowania widm gwiazd, inicjator stworzenia 9 tomowego katalogu widm gwiazdowych.

4.II.1906 roku urodził się Clyde Tombaugh, astronom amerykański znany z odkrycia w 1930 roku planety karłowatej Pluton, do niedawna dziewiątej planety Układu Słonecznego.

5.II - Zakrycie Antaresa (α Sco) przez Księżyc. Pierwszy kontakt o 00:21, pełne zakrycie o 00:24, początek odkrycia 01:15 i ostatni kontakt o 01:17.

5.II.1971 roku Apollo 14 wylądował na Księżycu, była to trzecia załogowa misja, w czasie której astronauta wylądowali na Księżycu.

6.II – Maksymalna południowa deklinacja Księżyca – $29^{\circ}09'$.

6.II.1962 roku zmarł Władysław Dziwulski współzałożyciel Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, pracował między innymi nad zastosowaniem techniki fotograficznej do obserwacji gwiazd, jego imię nosi księżycowy krater oraz toruńskie planetarium.

7.II – 22:00 Księżyc w koniunkcji z Wenus.

8.II - 08:52 Księżyc w koniunkcji z Marsem $4^{\circ}07'$.

8.II.1940 roku urodził się Bohdan Paczyński, wybitny polski astronom przez wiele lat pracujący w USA, autor fundamentalnych prac z ewolucji gwiazd, teorii dysków akrecyjnych oraz rozbłysków gamma, jako jeden z pierwszych postulował potwierdzoną dziś tezę o kosmologicznych odległościach źródeł błysków gamma.

9.II - 00:25 Księżyc w koniunkcji z Merkurem $3^{\circ}05'$.

10.II – 19:54 Księżyc w perygeum 358088 km od Ziemi.

11.II – 02:45 Koniunkcja Saturna z Księżycem $1^{\circ}38'$.

11.II.1868 roku zmarł Jean B. L. Foucault francuski fizyk doświadczalny. Zajmował się także optyką. W 1851 roku za pomocą wahadła zawieszono w Panteonie udowodnił ruch wirowy Ziemi. Był jednym z pierwszych, którzy sfotografowali Słońce.

12.II.1947 roku na Dalekim Wschodzie koło Władywostoku w Rosji spadł deszcz meteorytów żelaznych Sichote-Alin, który liczył tysiące meteorytów o łącznej masie szacowanej na 70 ton. Do tej pory zebrano 23 tony i wciąż odnajduje się kolejne okazy.

13.II.1882 roku urodził się Tadeusz Banachiewicz astronom, matematyk, geodeta pionierem polskiej radioastronomii, założyciel czasopisma Acta Astronomica, obliczył orbitę Plutona, jego imię nosi jedna z planetoid oraz jeden z kraterów po niewidocznej z Ziemi stronie Księżyca.

14.II.1898 roku urodził się Fritz Zwicky, szwajcarski astronom, zaproponował istnienie ciemnej materii jako czynnika wpływającego na szybszy ruch galaktyk w gromadach galaktyk niż przewidywała teoria grawitacji.

14.II.1950 roku zmarł Karl Jansky inżynier amerykański z firmy Bell, pionier radioastronomii, odkrywca promieniowania radiowego Drogi Mlecznej.

14.II – o 06:45 z wyrzutni LC-39A w Kennedy Space Center wystrzelona zostanie rakieta nośna Falcon-9R, która wyniesie ku Księżycowi sondę IM-1 Nova - C. To amerykański lądownik firmy Intuitive Machines. Miał pierwotnie wylądować na Oceanie Burz (Oceanus Procellarum) w pobliżu doliny Schrötera (Vallis Schröteri), w punkcie o współrzędnych 24,53469°N, 50,4902°W, jednak 25 maja 2023 roku, zmieniono cel na okolice krateru Malapert A w pobliżu południowego bieguna (80°S). Realizowany w ramach projektu NASA Commercial Lunar Payload Services (CLPS). Pierwszy stopień rakiety nośnej wyląduje na platformie LZ-1.

15.II - (okno startowe 00:22:55-04:06:34) z wyrzutni LC-2 kompleksu Yoshinobu kosmodromu Tanegashima wystrzelony zostanie drugi egzemplarz rakiety nośnej H-3 (22S), która wyniesie na orbitę makietę satelity VEP-4 (Vehicle Evaluation Payload 4) oraz mikrosatelitę CE-SAT-1E i CubeSata TIRSAT. Po deorbitacji drugiego stopnia zostanie już tylko VEP-4. Pierwszy start rakiety zakończył się niepowodzeniem i autodestrukcją rakiety.

15.II – 07:31 Koniunkcja Jowisza z Księżycem 2°55'.

15.II.1564 roku urodził się Galileo Galilei, zwany Galileuszem. Zastąpił jako ojciec eksperymentu naukowego i astronom, który jako pierwszy skierował lunetę w nocne niebo w 1609 roku. Galileusz odkrył między innymi satelity Jowisza, góry na Księżycu, a także fakt, że Droga Mleczna składa się z gwiazd, fazy Wenus i plamy na Słońcu.

16.II – 21:00 Księżyc w koniunkcji z Plejadami (M45) w gwiazdozbiornie Byka.

16.II.1514 roku urodził się Jerzy Joachim Retyk, uczeń i przyjaciel Mikołaja Kopernika, a także wydawca jego dzieła "O obrotach".

17.II.1600 roku spalono na Campo di Fiori w Rzymie myśliciela Giordano Bruno za to, że propagował system heliocentryczny oraz głosił tezy o wielości światów zamieszkałych przez rozumne istoty.

17.II.1875 roku zmarł Friedrich Argelander astronom niemiecki. W swym głównym dziele – Bonner Durchmusterung, jako pierwszy wprowadził jasności gwiazd z dokładnością do dziesiątych części magnitudo. Opracował metodę obserwacji gwiazd zmiennych nazwaną potem metodą Argelandera.

18.II – 15:00 Koniunkcja Księżyca z gwiazdą Elnath (β Tau) w gwiazdozbiornie Byka.

18.II.1930 roku Clyde Tombaugh odkrył 9 planetę Układu Słonecznego- Plutona. Przez długie lata zdawano sobie sprawę z faktu, że Pluton różni się od reszty planet, ale status planety karłowatej nadano mu dopiero w 2006 roku.

18.II.1957 roku zmarł Henry Norris Russell - amerykański astronom, który razem z Ejnarem Hertsprungiem stworzyli w 1910 roku diagram klasyfikujący gwiazdy, zwany diagramem Hertsprunga - Russella.

19.II – Maksymalna deklinacja północna Księżyca + 27°29’.

19.II.1473 roku urodził się Mikołaj Kopernik twórca heliocentrycznego modelu Układu Słonecznego, imię Kopernika noszą: krater na Księżycu (107 km średnicy), krater na Marsie (292 km średnicy), planetoida nr 1322 (okres obiegu 3.77 lat), OAO-3 Copernicus (1972-065A) - amerykański satelita do obserwacji w promieniach nadfioletowych i rentgenowskich, Kopernik 500 (Interkosmos 9; 1973-022A) - satelita radziecko-polski do badania promieniowania Słońca i jonosfery, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk (CAMK) w Toruniu znajduje się Dom Kopernika będący muzeum poświęconym astronomowi.

19.II.1973 roku otwarto Olsztyńskie Planetarium Lotów Kosmicznych.

20.II.1962 roku John Glen jako pierwszy Amerykanin leci w kosmos. Podczas misji Mercury 6 w 4 godziny i 55 minut trzykrotnie okrążył Ziemię.

21.II – 02:05 Księżyc w koniunkcji z gwiazdą Pollux (β Gem) w gwiazdozbiorze Bliźniąt.

21.II.1938 roku zmarł George Ellery Hale - amerykański astronom, badacz słońca i jego pola magnetycznego, pionier systematycznych obserwacji chromosfery słonecznej,. Wsławił się tym, że przyczynił się do budowy kilku największych na początku XX w obserwatoriów astronomicznych. Twórca spektroheliostopu w 1891 roku.

22.II – 04:25 Koniunkcja Księżyca i gromady otwartej Praesepe (Żółbek) M44 w gwiazdozbiorze Raka.

22.II – 08:15 Mars w koniunkcji z Wenus 0°38’.

23.II.1855 roku zmarł Carl Friedrich Gauss (miał 77 lat) - określany był mianem księżę matematyki i do dziś uważany jest za najwybitniejszego matematyka. Był także astronomem, wykorzystującym swój geniusz do obliczeń orbit i ich perturbacji w Układzie Słonecznym.

23.II.1987 roku roku wybuchła supernowa 1987A w Wielkim Obłoku Magellana - pierwsza tak bliska eksplozja w czasach współczesnych stała się okazją do weryfikacji wielu teorii dotyczących supernowych.

24.II – 03:25 Koniunkcja Księżyca i gwiazdy Regulus (α Leo) w gwiazdozbiorze Lwa.

24.II.1968 roku Joselyn Bell odkryła pierwszego pulsara (PSR B1919+21), zidentyfikowany już w lipcu 1967 roku . Regularne impulsy najpierw interpretowano jako sygnał od obcych cywilizacji, ale bardzo szybko stało się jasne, że ich źródłem są niezwykle i szybko obracające się obiekty - gwiazdy neutronowe.

25.II – 16:00 Księżyc w apogeum – 406312 km od Ziemi.

26.II.1842 roku urodził się Camille Flammarion, astronom francuski, wybitny popularyzator, który otwarcie twierdził, że we Wszechświecie jest mnogość zamieszkałych światów. Jego imieniem nazwany został jeden z teleskopów olsztyńskiego Obserwatorium Astronomicznego.

28.II – 04:58 Koniunkcja górna Merkurego.

28.II – 16:08 Koniunkcja Merkurego i Saturna (niewidoczna) $0^{\circ}11'$.

28.II – 22:26 Saturn w złączeniu ze Słońcem.

28.II.1975 roku zmarł Włodzimierz Zonn, jeden z najbardziej uznanych współczesnych polskich astronomów i przede wszystkim niestrudzony popularyzator wiedzy o Wszechświecie. Za popularyzację astronomii w Polsce co dwa lata przyznawany jest przez Polskie Towarzystwo Astronomiczne medal imienia Zonna.

29.II.1820 roku urodził się Lewis Swift astronom amerykański. Zajmował się badaniem materii międzyplanetarnej. Razem z H.P. Tuttle odkrył 16 lipca 1862 roku kometę 109P/Swift-Tuttle, ciało macierzyste roju Perseid.

Opracował: Maciej Grzemeski